

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovoulftikos@minagric.gr

Αθήνα 9-12-2024
Αρ. πρωτ.:388092

ΠΡΟΣ:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: ΩΣ ΠΑ

(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 392/15-11-2024 Αναφορά

Σχετικά με την παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Αικ. Σπυριδάκη**, για τα θέματα της αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τα μέτρα στήριξης της μελισσοκομίας, επισημαίνεται ότι η μελισσοκομία είναι από τους σημαντικότερους κλάδους για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και, επίσης, ο κλάδος που πλήττεται με άμεσο και έμμεσο τρόπο από την κλιματική αλλαγή.

Αναγνωρίζοντας τη σημαντική συμβολή της μελισσοκομίας, από την 1η υποβολή του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Χώρας μας (ΣΣ ΚΑΠ) έγινε προσπάθεια ένταξης των μελισσοκόμων στα οικολογικά σχήματα, προσκρούοντας, όμως, στην κανονιστική απαίτηση της σύνδεσης των ενισχύσεων αυτών, αλλά και κάθε ενίσχυσης άμεσων ενισχύσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συνδεδεμένων, με έκταση. Η σύνδεση αυτή στη νομαδική μελισσοκομία της Χώρας μας δεν είναι δυνατή και το γεγονός αυτό έχει γίνει κατανοητό από εκπροσώπους των μελισσοκόμων που επικοινωνήσαν με τους αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών).

Ειδικότερα, αναφέρεται ότι ελήφθησαν πρόσφατα από την προαναφερόμενη Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) προτάσεις για έντεκα (11) οικολογικά σχήματα, από τον σύλλογο βιολογικής μελισσοκομίας. Μετά από συνάντηση που πραγματοποιήθηκε με εκπροσώπους του συλλόγου, έγινε κατανοητό το κανονιστικό πρόβλημα από τους μελισσοκόμους και τέθηκαν τα θεμέλια μίας πολύ καλής συνεργασίας με στόχο την επόμενη προγραμματική περίοδο και την από κοινού προσπάθεια αλλαγής της σχετικής κανονιστικής διάταξης.

Δυνατότητες, όμως, για τη χρηματοδοτική στήριξη της μελισσοκομίας προσφέρονται μέσω του Πυλώνα II της ΚΑΠ. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας (ΠΑΑ) 2014-2020 και ειδικότερα για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022 (υλοποίηση έως 2025), ο επιχειρησιακός σχεδιασμός της Γενικής Γραμματείας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του ΥΠΑΑΤ για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα, συμπεριλαμβανομένης της μελισσοκομίας, περιλαμβάνει την αξιοποίηση πόρων, ύψους 2 δις ευρώ, οι οποίοι κατευθύνονται σε σημαντικές μεταρρυθμιστικές αναπτυξιακές δράσεις με ισχυρό περιβαλλοντικό και κοινωνικό πρόσημο.

Το πακέτο αυτό, το οποίο έχει εγκριθεί από την ΕΕ, περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- ✓ Μέτρα για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα
 - Νέοι Γεωργοί, με 420 εκ. € για την ηλικιακή αναδιάρθρωση του παραγωγικού δυναμικού της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, καθώς και τη συνολικότερη αναζωογόνηση των τοπικών αγροτικών κοινωνιών, με διπλασιασμό του πρωιμ πρώτης εγκατάστασης και αυστηροποίηση του πλαισίου, με όρους και προϋποθέσεις επίτευξης πιο φιλόδοξων επιχειρηματικών στόχων και ουσιαστικής οικονομικής μεγέθυνσης των γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 107 εκ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, ενώ εγκρίθηκαν επιπλέον πόροι, ύψους 81 εκ. € για την ένταξη του συνόλου των 2.200 επιλαχόντων της συγκεκριμένης πρόσκλησης.
 - Σχέδια Βελτίωσης για την παραγωγική αναδιάρθρωση του πρωτογενούς τομέα, με αρχικό προϋπολογισμό 180 εκ. €, ενώ, με αξιοποίηση της δυνατότητας υπερδέσμευσης, εντάχθηκαν συνολικές επενδύσεις, ύψους άνω των 300 εκ. €, με έμφαση στην καινοτομία, τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Επίσης, προβλέφθηκε η δυνατότητα κάλυψης του συνόλου των αιτήσεων στήριξης που κρίθηκαν επιλέξιμες για ένταξη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, στον Έβρο, στη Ρόδο και τη Β. Εύβοια.
 - Νέα ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία, με 21,5 εκ. € για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των παραγωγών σε ρευστότητα με ευνοϊκούς όρους (εργαλείο μικροπιστώσεων σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα για παροχή δανείων έως 25.000€). Το σχετικό Ταμείο βρίσκεται σε πλήρη λειτουργία και έχει ήδη υπερκαλύψει τους διαθέσιμους πόρους σε ζήτηση μικροδανείων από τους παραγωγούς. Συνεπεία της υψηλής ζήτησης που εκδηλώθηκε στο μέτρο, προστέθηκαν επιπλέον πόροι, της τάξης των 40 εκ. €, διαμορφώνοντας τη συνεισφορά του ΠΑΑ στα 61,5 εκ. €.
 - Μικρά εγγειοβελτιωτικά-αρδευτικά έργα υποδομής, με 40 εκ. € για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη χρήση του αρδευτικού νερού, καθώς και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Το μέτρο προκηρύχθηκε και, μετά από χορήγηση πρόσθετης υπερδέσμευσης, εγκρίθηκαν έργα, ύψους 240 εκ. €.
 - Αγροτική Οδοποιία, με 43 εκ. € για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, τη μείωση του κόστους μεταφοράς, καθώς και την ταχύτερη και ασφαλέστερη διακίνηση ευπαθών προϊόντων. Στο μέτρο διατέθηκαν επιπλέον 97 εκ. € για την ικανοποίηση του μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε.
- ✓ Μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, τον μετριασμό και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
 - Βιολογική Γεωργία και Κτηνοτροφία, με 490 εκ. € και έμφαση στη διατήρηση της πιστοποιημένης βιολογικής παραγωγής ποιοτικών γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και τη στήριξη των παραγωγών που έχουν επιλέξει τις συγκεκριμένες φιλοπεριβαλλοντικές πρακτικές και μεθόδους καλλιέργειας ή εκτροφής. Στο μέτρο διαθέσαμε επιπλέον 215 εκ. € για την ικανοποίηση του ιδιαίτερα αυξημένου ενδιαφέροντος που εκδηλώθηκε, με προτεραιότητα στη Βιολογική Κτηνοτροφία, διαμορφώνοντας το συνολικό ποσό στα 705 εκ. €, το μεγαλύτερο που διατέθηκε ποτέ στη Βιολογική παραγωγή, συμπεριλαμβανομένης, για πρώτη φορά, και της μελισσοκομίας. Αντίστοιχη πρόβλεψη για ενίσχυση της Βιολογικής Μελισσοκομίας, τόσο για το καθεστώς νεοεισερχόμενων, όσο και για το καθεστώς διατήρησης, έχει προβλεφθεί και στο πλαίσιο των παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ.

- ✓ Μέτρα για τη τόνωση του γεωργικού εισοδήματος και τη συνολικότερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών
 - Εξισωτική Αποζημίωση, με 250 εκ. € κατ' έτος για την προστασία του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση της γεωργικής δραστηριότητας σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιοχές με φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα, όπως οι ορεινές, οι μειονεκτικές και οι νησιωτικές περιοχές της χώρας.

Επίσης, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων των πρόσφατων θεομηνιών, στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022 προβλέπεται το Μέτρο 5.2 «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό κεφάλαιο (φυτικό, ζωικό, και πάγιο) από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα», μέσω του οποίου παρέχεται στήριξη στους παραγωγούς (φυσικά και νομικά πρόσωπα, συνεταιρισμούς) και λοιπούς φορείς (ΤΟΕΒ) να αποκαταστήσουν το παραγωγικό δυναμικό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τους (γεωργικές καλλιέργειες, ζωικό κεφάλαιο και υποδομές).

Η ένταση ενίσχυσης για τις εν λόγω επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις ανέρχεται έως 100%. Το Μέτρο διαθέτει πόρους, της τάξης των 45 εκ. ευρώ δημόσια δαπάνη και την ευθύνη εφαρμογής του έχει αναλάβει ο ΕΛΓΑ.

Δημοσιεύθηκε η σχετική Υπουργική Απόφαση, καθώς και η πρόσκληση του Μέτρου για την ανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου, καθώς και την αποκατάσταση ζημιών σε σταβλικές εγκαταστάσεις. Στο μέτρο περιλαμβάνεται και η μελισσοκομία.

Παράλληλα, έχει ενεργοποιηθεί και το Εθνικό Στρατηγικό μας Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) για την περίοδο 2023-2027, το οποίο εγκρίθηκε από την Ε.Ε. τον Νοέμβριο του 2022 και στο οποίο έχουν διευρυνθεί και εμπλουτιστεί περαιτέρω οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων των τομεακών προγραμμάτων (ελαιόλαδο, οπωροκηπευτικά, οίνος, μέλι), σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές – κλιματικές (οικολογικά προγράμματα) και κοινωνικές δράσεις, ώστε να παρέχουν πρόσθετες δυνατότητες και προοπτικές.

Επίσης, δημοσιεύθηκε και νέα πρόσκληση Νέων Γεωργών που αφορά στην παρέμβαση Π3-75.1 «Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας» του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) 2023– 2027.

Στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα συμβάλλουν σημαντικά και οι πόροι που ήδη έχουν δεσμευτεί στο τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, ύψους 7 δις ευρώ περίπου, πόροι που μεταφράζονται σε χιλιάδες επενδύσεις, δημόσιες και ιδιωτικές, οι οποίες, αυτή τη στιγμή, υλοποιούνται σε ολόκληρη τη χώρα.

Ειδικότερα για τη μελισσοκομία, υλοποιούνται παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής παρέχοντας κίνητρα, κυρίως, για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στα μέτρα των σχεδίων βελτίωσης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκ. € και υπερδεσμεύσει επιπλέον πόρους, ύψους 300 εκ. €) και της μεταποίησης (έχει ήδη προκηρυχθεί με 150 εκ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερδεσμευτεί επιπλέον πόροι, ύψους 300 εκ. € για εντάξεις έργων που υλοποιούνται) αντίστοιχα,
- προώθηση της μεταποίησης προϊόντων μελιού μέσα από τις δράσεις των τοπικών αναπτυξιακών προγραμμάτων LEADER, στα οποία έχουν διατεθεί πάνω από 600 εκ. €.
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας (στο μέτρο σχεδίων βελτίωσης που έχει ήδη προκηρυχθεί),
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργικών εγκαταστάσεων (συνδυασμός των μέτρων ομάδες παραγωγών και σχέδια βελτίωσης),

- τυπικές και άτυπες συνεργασίες (ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, συνεργατικά σχήματα, επιχειρησιακές ομάδες στα μέτρα των ομάδων παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκ. €, και της συνεργασίας που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκ. €).

Επίσης, υλοποιούνται γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις, όπως π.χ. οι δράσεις για τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία (συμπεριλαμβανομένης της μελισσοκομίας), τη διατήρηση των σπάνιων φυλών ζώων, τη γενετική βελτίωση ζώων κ.λπ.

Περαιτέρω, ολοκληρώθηκαν οι εντάξεις και ξεκίνησαν οι πληρωμές στο μέτρο των Γεωργικών Συμβουλών, με 94 εκ. €, μέσω του οποίου παρέχονται δωρεάν συμβουλευτικές υπηρεσίες σε γεωργούς και κτηνοτρόφους από εξειδικευμένους παρόχους - δομές γεωτεχνικών και λοιπών επιστημόνων. Επίσης, σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, υλοποιούνται προγράμματα κατάρτισης για Νέους Γεωργούς που εντάσσονται ως δικαιούχοι στο αντίστοιχο μέτρο του ΠΑΑ.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων στη Γεωργία, την Κτηνοτροφία και τη Μελισσοκομία, έχουν ενεργοποιηθεί:

- το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης
- το Ταμείο Μικρών Δανείων Αγροτικής Επιχειρηματικότητας (Ταμείο Μικροπιστώσεων)
- ο μηχανισμός των «Πρόσθετων Πράξεων» για τη διευκόλυνση της σύναψης δανειακών συμβάσεων υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του ΠΑΑ που αφορούν στα σχέδια βελτίωσης.

Αναλυτικότερα, για τον τομέα της μελισσοκομίας, οποίος, όπως προαναφέρθηκε, εντάσσεται στο Στρατηγικό Σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027), επισημαίνεται ότι, μέσω του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, ο εν λόγω τομέας ενισχύεται με σειρά συγχρηματοδοτούμενων Τομεακών Παρεμβάσεων. Ο συνολικός προϋπολογισμός για τα έτη 2023 έως και 2027 ανέρχεται σε 61.626.450 € (12.325.290€ ετησίως). Το ποσό αυτό καλύπτεται κατά 50% από Ενωσιακούς πόρους και κατά 50% από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (εθνικοί πόροι).

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Τομεακού Μελισσοκομικού Προγράμματος και του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική για τα έτη 2023 – 2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027), έχει εγκριθεί, με την υπ' αριθ. 241/147010/16-05-2023 ΥΑ με θέμα «Καθορισμός του ακριβούς περιεχομένου και των λεπτομερειών εφαρμογής, της δράσης “εξοπλισμός για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων” της παρέμβασης Π2-55.3 - “Εξορθολογισμός της εποχιακής μετακίνησης μελισσοσμηνών”, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος ενίσχυσης του τομέα της μελισσοκομίας, του εγκεκριμένου εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής για την προγραμματική περίοδο 2023 – 2027» (Β' 3277/17-5-2023), η χρηματοδότηση της Δράσης «Εξοπλισμός για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων», όπου:

- Δυνητικοί δικαιούχοι συμμετοχής στη Δράση είναι οι «Ενεργοί Μελισσοκόμοι» με τουλάχιστον 20 κατεχόμενες κυψέλες.
- Επιλέξιμη δαπάνη αποτελεί η προμήθεια «κυψελών αντικατάστασης» ή/και μεμονωμένων κινητών βάσεων.
- Το επιλέξιμο ποσοστό προμήθειας είναι 10% επί των κατεχομένων κυψελών για την αγορά κυψελών αντικατάστασης και 20% επί των κατεχομένων κυψελών για την αγορά μεμονωμένων κινητών βάσεων.

Με την υπ' αριθ. 393/309404/11-10-2024 (ΑΔΑ:9Ρ0Π4653ΠΓ-ΖΟΩ) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίστηκε το συνολικό ποσό επιχορήγησης, το ποσό ενίσχυσης της δαπάνης προμήθειας ανά κυψέλη αντικατάστασης και ανά μεμονωμένη κινητή βάση και οι δικαιούχοι, καθώς και το ποσό ενίσχυσης ανά δικαιούχο, για την υλοποίηση της δράσης ΜΚ2-55.3-2 “εξοπλισμός για τη διευκόλυνση των μετακινήσεων”, της Παρέμβασης Π2-55.3, στο πλαίσιο υλοποίησης των παρεμβάσεων ενίσχυσης του τομέα της μελισσοκομίας για το οικονομικό έτος 2024.

Η Δράση έχει εγκριθεί και η υλοποίησή της θα συνεχιστεί μέχρι την ολοκλήρωση του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.

Περαιτέρω, για τα θέματα που τίγονται στην Αναφορά 392/15-11-2024 και άπτονται των αρμοδιοτήτων των Οργανισμών ΕΛ.Γ.Α., ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ και Μ.Φ.Ι., διαβιβάζουμε τα υπ' αριθμ. πρωτ. 13517/18-11-2024, 61289/21-11-2024 και 5273/20-11-2024 αντίστοιχα σχετικά έγγραφα των εν λόγω Οργανισμών.

Τέλος, αρμόδιο να απαντήσει για τα θέματα που το αφορούν, είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προς το οποίο διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την εν λόγω Αναφορά με το παρόν έγγραφο.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:

1. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 13517/18-11-2024 έγγραφο του ΕΛ.Γ.Α.
2. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 61289/21-11-2024 έγγραφο του ΕΛ.Γ.Ο.-ΔΗΜΗΤΡΑ
3. Το υπ' αριθμ. πρωτ. 5273/20-11-2024 έγγραφο του Μ.Φ.Ι.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κα Αικ. Σπυριδάκη

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφεία Υφυπουργών
- Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
- Υπηρεσία Συντονισμού